

ליט לסלק את חי נחום ולרשת את מקומו. תחילה הסתפק סעדיה באיומים על חי ועל אחיו סביחה, שעזרה לבעלה במכירת רות. לאחר מכן, לפי דבריו, חי, סעדיה חנק אותו ואיים לחסלו אם לא יסתלק מהמקום. ב־3 במאס 1971 ניתנה על חי מכה מכיוון בלתי צפוי, לדוכנו הגיעו פקחי עיריית תל-אביב ודרשו ממנו לעבור למקום צדדי, בו תנועת הקוונים היתה דליה.

חי פחד למות

לותר משחשש מהמפקחים, חשש חי מסעדיה. אומרת אשתו: "בעלי אמר לי, אם לא אצווב את המקום, אני צריך למות, כי אני פוחד מאד משלמה סעדיה". חי פנה בתלונה למנהל הלישכה ל-תלונות הציבור, אך ללא הועיל. הוא גם פנה פעמים רבות לבנימין נס, מנהל מערכת הסיקור, אך הלה השיב, לדבריו חי נחום: "גם העירייה פוחדת ממנו. אם אתה רוצה למות, אז תילחם בשלמה סעדיה, כי הוא פושע גדול ואלים". חי נכנע ועבר לסימטה צדדית. בורביום ירש שלמה סעדיה את מקומו ודוכנו ניצב שם עד היום.

חי, שפרנסתו קופחה, ניסה מדי פעם לחדש את מאבקו כדי לחזור למקום שממנו נשלח.

עשרות פניות לבנימין נס לא הועילו. חי כתב מיכתבים לשרת המיטרה, למבקר המדינה ולמחלקת הסיקור של העירייה. המיכתבים ששיגרו לא רק שלא גרמו לשום מוסד מוסמך להתחיל לבדוק את הפרשה, אלא שלא פעם הגיעו לשוק פקחי העירייה, כשהתקני מיכתביו בידהם, והראו אותם לשלמה סעדיה, ששב והטיל טרור על חי נחום.

אם תקבלו חזרה את המקום, תקבלו זין. אני אקבור אותך ואת בעלך במקום הזה!" איים סעדיה על אשתו של חי, שוב ושוב.

ב־1973 החליט סעדיה לחסל סופית את נסיונות מאבקו של חי לחזור למקומו. לדבריו חי, היה זה סעדיה שאילץ אותו לחתום על הסתק, שהגיע בדרך מיטחורית לתקו בעירייה, ושוב צויין כי הוא מוותר על מקומו.

אולם גם אחרי החתימה הכפויה על הסתק המשיך חי לנסות לחזור למקומו. בתגובה, נהג סעדיה להטיל ארגוניסירות על חי נחום, ופעם אף היכה קשות את אשתו, שהתלוננה על כך במיטרה.

המיטרה החליטה שלא לנקוט בחליכים, כי ראתה במיקרה זה סיכסוך-שכנים, שאין בו "אינטרס ציבורי". רק כעבור שנה, ב־9 באוקטובר 1975, בעיקבות תלונות נוספות של אורחים, בעלי עסקים בשוק, על טרור ואלימות שמפעיל נגדם שלמה סעדיה, החליטה המיטרה להתנייח ברצון נות לתלונתה של חי סביחה, והאשימה את שלמה סעדיה בתקיפה חבלנית וב-איומים.

לרצוח או לסלק

למה סעדיה היה בא למיטרת, מכונים לי אגרוף בחזה ומפיל אותי, ניגש למקרה ולוקח מה שרוצה" מספר גידעון גבע, בעל מיטרה ברחוב סימטת הכרמל.

"במשך השנים נטל ממני סעדיה מיצרכי מוון — משקאות קלים והריסות. בירה וסיגריות — בסכום של 30,000 ל"י, ולא שילם".

פעם, ב־1970, התעקש גבע שלא לתת מיצרכי-מוון לסעדיה ללא תשלום. לדבר ריו, התנפל עליו סעדיה, היכהו מכות נמרצות וגרם לו לזעזוע-ימיה. הוא נזקק לאישפוז מושך בבית-החולים.

כעבור שנה, שוב ניסה גבע להתנגד לתת לסעדיה מיצרכים ללא תשלום. סעדיה התחיל להשתולל וגרם להרס במיטרת. נימוקו של סעדיה, לדבריו גבע: "הוא אמר לי שכל עוד שאני חי ברחוב הזה, זה בזכותו, ואני צריך לתת לו מה שהוא דורש". אם לא, ירצח אותי, יסלק אותי". גבע התלונן במיטרה, אך במשך ארבע שנים לא נקטה המיטרה אצבע, ולא ריסה נה את סעדיה.

המיטרה

זה אפס!"

דוכנו של סעדיה, שנישל את חי נחום ממקומו, מרוחק 30- מטרים ממיטרתו של גבע.

באותו בניין בו נמצאת המיטרה, ברחוב סימטת הכרמל מספר 33, מצוייה מיטרה נוספת, של מיטפת מורחית. סעדיה נשא את בתם.

סעדיה לא נהג להיכנס למיטרת הוריי-אשתו, אלא העדיף לבקר במיטרה ה-סמוכה של גבע ולהתעלל בבעליה.

לפני מיספר חודשים צירף גבע ל-מיטרתו, כשותף, את יצחק כהן. עד מהרה למד גם השותף לדעת שסעדיה אינו משלם. כפי שהוא מספר: "כאשר סעדיה לקח מיצרכים ולא שילם, התחננתי ממנו שילם, שאני בעל מיטפת גדולה. הוא אמר שלא אעז לדבר על זה אף מילה, כי אם אני רוצה הוא מסוגל לסגור לי את החנות תוך כמה ימים".

ב־19 בספטמבר 1975, אחר חודשים רבים שלפי דבריו גבע עברו עליו באיומי אלימות ובאיתשלות עבור מיצרכים, נכנס סעדיה למיטרה ומצא בה את אשתו של גבע, הוא קיללה ושבד בקבוקי-משקאות.

הפעם קצה נפשו של גבע, והוא שב והתלונן במיטרה. סעדיה נחקר באופן שיטתי ושוחרר בורביום. נאמר לו שלא ייכנס יותר למיטרה. התלונה לא טופלה, משום שנקבע כי אין בה "אינטרס ציבורי".

אך כעבור יומיים שינתה המיטרה החלטתה. אנשי המדור המרכזי נכנסו ל-מתונה. אותו זמן החלו מופיעות בעיתונים הידיעות הראשונות על מעשי סתסנות ופרוטקשן. וייעות אלה שפכו את העובדה כי הנגע חדר עמוק לערים רבות בארץ.

נראה שהוחלט במיטרה שתלונה זו על סתסנות ראוייה עתה להחקר בצורה רצינית ויטודית. בשלב ראשון נשלחה ניידת, ב־21 באותו חודש, לעצור את סעדיה. הוא לא נמצא בביתו, ונעצר רק למחרת היום.

אך בעוד שבנקודה זו פעלה המיטרה כשורה, אם כי באיחור רב, היא לא עצרה ולא העמידה לדין את אותם קרובי-מיטפתה של סעדיה, שאיימו על חייו ועל חייה אשתו, ואשר גבע מצוין במפורש את שמותיהם. אשתו של גבע מוכה פחד עד היום. היא מסרבת לדבר עם איש בנושא זה. היא אף סירבה למסור עדות במיטרה לכל אותה פרשת טרור, בה היתה נוכחת. היא רק אומרת: "אני הייתי במיטרה באותו תאריך, שבגללו בעלי התלונן ב-מיטרה נגד סעדיה. אבל אני לא רוצה לדבר, ולא רוצה למסור עדות על המיקרה. אני פוחדת מסעדיה ומיטפתו פחד גדול. שלמה ומיטפתו יודעים שאני לא אמסור שום דבר נגדם, כי אני מפחדת מהם".

גם חרות

פונחת

לפני שבע שנים החליט שלמה סעדיה כי שטח מועדון תנועת-החרות, המצוי בשוק הכרמל, גדול מדי, והוא יכול לבנות לו שם מיוון.

בהסכמת הנהלת סניף חרות בכרם-התימנים, אכן בנת סעדיה את המיוון. אחד מחמשת חברי-הנהלה, בן-ציון יהודאי, פעיל חרות, הממשש כמפקח גבייה בעיריית תל-אביב, זוכר שהוא היה אחד מחברי-הנהלה שאישרו את בקשת סעדיה.

כאשר נשאל המפקח יהודאי לפרש את הסכמה המוחה של חברי-הנהלה להקמת המיוון, במועדונם, לא היתה לו תשובה.

כאשר נשאל אם סעדיה קיבל היתר בנייה מעיריית תל-אביב, השיב: "מה פיתאום, איפה אתה חי? אין לו רשיון!"

מיסוך הכניעה
שנים רבות התלוננו בעלי דוכנים על תקיפות ואיומי-טרור, על חסימת כביש בארגזי סחורה, העלולה לגרום לאסון בשעת פיגוע חבלני. בכל פעם נאלצו לבטל את תלונותיהם.

גם למועדון שלנו אין רשיון. זו בכלל לא קרקע שלנו, זו קרקע של עמידר. הכל שם הסקר, כל אחד בונה איפה ומה שהוא רוצה!"

בנימין נס השיב לאותה שאלה כי כלל לא ידע שהמיוון שייך לסעדיה. הוא ראה שמישהו אחר עובד שם, ולא ידע שזה פועל שלו. עתה, הבטיח, יבדוק את ה-עניין.

טרור

במחלקת-הסעד

סעדיה, בעל משאית להובלה, בעל מיוון, בעל דוכן השוכן במקום מרכזי בשוק, במקום ממנו נושל חי נחום, אינו מסתפק בכל אלה. הוא החליט שמחלקת-הסעד של העירייה חייבת לעזור לו.

הוא פנה "לתמר ויינברג, עובדת סוציאלית של עיריית תל-אביב, ודרש לסדר, על חשבון העירייה, שניים מילדיו במעון יום".

הוא הסביר לעובדת הסוציאלית כי הוא אומנם בעל דוכן בשוק הכרמל, אך כיוון שאין לו רשיון-רכישה, הוא מקבל קנסות כבדים מסחיה-העירייה. עד שלא נותר לו כסף לכלכלת ביתו.

תחילה ניסתה העובדת הסוציאלית לדרחי-תו. אך סעדיה לא היה מוכן לשמוע כל

הביריון

שלמה סעדיה, נחמד-טעד ובעל רכוש רב, שהטיל אימה על סביבותיו וזכה להעדרה מוזרה בשוק הכרמל בתא מפקחי העירייה.

תשובה שלילית, ואיים ששיג את מבוקשו בכוח.

"היתה לי הרגשה שהוא מסוגל לממש את איומו". אומרת העובדת הסוציאלית.

לישכת-הסעד החלה לפעול בוריוות, ו-סידרה את שני הילדים במעונות-יום. תמורת תשלום חודשי בסך 740 לירות.

לפני שהוחלט על הרצאה כספית זו, לא בדקה המחלקה מה מצבו הכספי האמיתי של המבקש. לא נערך אצלו ביקור-בית, לא נתגלה שיש לו משאית, ואפילו לא נשלח מיוצר פנימי למחלקת-הסיקור, כדי לאמת את טענותיו של סעדיה כי קיבל קנסות רבים.

אילו היה נשלח המיוצר, היה מתברר כי פקחי העירייה מעולם לא העזו לרשום לו אפילו דו"ח אחד.

כשנשאלה העובדת הסוציאלית כיצד תגייס המחלקה עתה, אחר שניתגלה מה מצבו הכלכלי האמיתי של סעדיה, השיבה כי נושא זה אינו בתחום טיפולה, וכי יש לפנות לדובר העירייה כדי לקבל את תגור-בתו. היא עצמה בטוחה כי עתה יקטו צעדים נגדו, ואולי אף יתייבחו להחזיר את כל הכספים שקיבל.

תמר ויינברג ציינה שהיא מאד מוד-אגת מכל המצב, ולא תסכים להעיד בבית-מישפט, אם תחבקש, בנושא זה, משום שסעדיה נוהג לאיים בסוף שחור, והוא מפחיד אותה.

היא חוששת לגלות בפומבי שהיא יודעת ששלמה סעדיה רימה לא רק את לישכת-הסעד אלא גם את חברת הלחיש וקיבל מחברה ציבורית זו דירה ללא כל תשלום.

מחדל

המיטרה

למה סעדיה אינו ראש כנופיות פרוטקשן, הוא אינו פועל בשיטות מתוחכמות, הוא יכול היה להטיל אימה על סביבותיו, כפי שטענו השכנים, רק בשל אוזלת ידה של המיטרה. כיוון ש-פעל באיזור שוק הכרמל, הצטרף למחדל המיטרתני המחדל של פקחי-העירייה. הללו, לא זו בלבד שלא בלמוהו, אלא פעלו לטובתו. הם הפעילו כוח וסילקו מ-מקומו אורח שלו, חי נחום, ואיפשרו ב-מעשה זה לשלמה סעדיה להשתלט על מקו-מו.

אנשי המיטרה, עושים כמיטב יכולתם, אך בשל מיעוט כוח האדם העומד לרשות המיטרה, כורעים הללו תחת עומס הר-עבודה. מצב זה מביא את אנשי המיטרה, לעתים קרובות, לסגור תיקים, או לא לטפל בתלונות שבעצם אינהטיפול בהן נזר-עם זרעיה-תפוצנות ולעיתים.

מיקרה שלמה סעדיה הוא דוגמה קלא-סית לכך. אילו לפני ארבע שנים היתה המיטרה מסתכלת ברצינות בתלונות ש-הופנו נגדו, תחת לקבוע כי אין בתלונות משום "אינטרס ציבורי", היה המצב שונה. הטיפול המיטרתני עודד שוב ושוב את סעדיה, ריפה את ידי המתלוננים. הם למדו לדעת, על בשרם, שתלונות ל-מיטרה אינן עוזרות, ואך חושפות אותם לאוימי-רצח ולמעשי-אלימות מירי-הבריו-נים, החשים היטב באוזלת ידה של המי-טה.